

TÁJÉKOZTATÓ

**a Nógrád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
2024. évi tevékenységéről**

**Salgótarján
2025. április**

Előterjesztő:

**Okolenszki Gábor tű. ezredes
vármegyei igazgató**

BEVEZETÉS

A Nógrád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) a részére meghatározott feladatokat határidőre végrehajtotta, a 2024. évi célkitűzéseket teljesítette.

Seres Tibor tűzoltó ezredes, igazgató úr július elsejével, kérelmére nyugdíj előtti rendelkezési állományba vonult. Dr. Góra Zoltán tűzoltó altábornagy, főigazgató úr javaslatára dr. Pintér Sándor belügyminiszter úr, Okolenszki Gábor tűzoltó ezredest nevezte ki az igazgatói feladatok ellátására. A vezetőváltás zökkenőmentesen megtörtént, a kitűzött célok megvalósítása folyamatos volt az év során. A Nógrád Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése Seres Tibor tűzoltó ezredes, igazgató úrnak munkája elismeréseként Szondi György Díjat adományozott.

A veszélyhelyzetek megelőzése érdekében a szakirányítási, szakfelügyeleti tevékenységünket erősítettük. Az eseménykezelés színvonalának javítása érdekében a vezetői és végrehajtói állomány szakmai felkészítése megtörtént.

Kiemelt feladataink voltak:

- A hivatásos állomány elméleti és gyakorlati felkészültségének bővítése az elektronikus oktatási rendszer használatával, valamint az e-learning képzés tapasztalatainak figyelembe vételével, a kor kihívásainak megfelelően magas szintű feladat végrehajtás érdekében.
- Az Önkéntes Tűzoltó Egyesületek (a továbbiakban: ÖTE) szerepvállalásának erősítése a tűzoltási, műszaki mentési tevékenységben. A működőképességüket elősegítő pályázati rendszerben való részvételük támogatása, a szakismereteik fejlesztése, szakfelszerelésük korszerűsítése.
- A lakástűzek, szén-monoxid mérgezések megelőzése a halálessel járó tüzesetek számának csökkentése érdekében, a leginkább veszélyeztetett, hátrányos helyzetű lakosság tájékoztatása a számukra legkönnyebben elérhető kommunikációs csatornákon.
- A köznevelési és szociális intézmények alternatív fűtési módját biztosító konténerkazánok elhelyezésével kapcsolatos feladatok koordinálása.
- Az önkéntes mentőszervezetek (a továbbiakban: ÖMSZ) mentési képességeinek fejlesztése gyakorlatok szervezésével, ennek érdekében a korszerű eszközök beszerzésének, üzemeltetési, oktatási, képzési költségek finanszírozását célzó pályázatokon való részvételüknek a támogatása.
- A védelmi és biztonsági igazgatási rendszerben a katasztrófavédelmi megbízottak szakirányításával a helyi szintű védelmi igazgatásban résztvevők, polgármesterek, közbiztonsági referensek felkészítésének folytatása.
- A különleges jogrendi időszakban végrehajtandó, valamint a veszélyhelyzeti szintet el nem érő eseményekhez kapcsolódó polgári védelmi feladatok tervezése, szervezése. A polgári lakosság önvédelmi készségének fejlesztése, és a tanuló ifjúság felkészítése a bekövetkezett események során alkalmazandó helyes magatartási szabályok megismerésére.
- A felső küszöbértékű és a küszöbérték alatti veszélyes üzemként azonosított gazdálkodók folyamatos hatósági felügyelete, gyakorlatainak teljes körű ellenőrzése.

- A veszélyes áruszállítás (a továbbiakban: VÁSZ) hatósági felügyelet alatt tartása, kiemelten a jelöletlen szállítmányok felderítése, valamint a VÁSZ ellenőrök kényszerítő eszközök alkalmazás-, intézkedés- és ellenőrzéstaktikai gyakorlati ismereteinek bővítése.
- A kijelölt létfontosságú rendszerelem létesítményben a komplex kritikus infrastruktúravédelmi gyakorlat megszervezése és végrehajtása.
- A Katasztrófavédelmi Mobil Labor (a továbbiakban: KML) állományának bővítése, gyakorlat orientált képzése, a régiós KML gyakorlat végrehajtása.
- Az integrált hatósági munka fejlesztése, a hatósági munka során az előzetes konzultációk, tájékoztatók felajánlása, elősegítve a hatékony megelőzési lehetőségeket az ügyfelek, a tervezők, és a jogalkalmazók részére.
- A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások tekintetében az egységes jogalkalmazás erősítése.
- A hatósági jogkörökben dolgozó állomány rendszeres képzése, felkészítése, kiemelten a hatósági adatszolgáltató rendszer használatára, és a határidők betartására.
- A műveletirányítók eseménykezelési szintjének növelése, intézkedő képességének fejlesztése gyakorlatokkal, továbbképzésekkel, kiemelt figyelmet fordítva a tervszerűsége, a feladatok hatékony delegálására, valamint a kiadott feladatok végrehajtásának ellenőrzésére.
- Az ügyeltesek felkészítésére kidolgozott program következetes végrehajtása.
- A járművek, ingatlanok állagának megőrzése, karbantartottsága, takarékos üzemeltetése.
- Az állomány utánpótlásának biztosítása, toborzás.

A 2024. év kiemelt szakmai feladatainak teljesítése érdekében a következő főbb intézkedéseket hajtottuk végre:

- A Nógrád Vármegyei Területi Tűzmegeelőzési Bizottság (a továbbiakban: TTB) folytatta a megelőző, tájékoztató jellegű munkáját. A halálesettel járó tüzesetek, szén-monoxid mérgezések megelőzésére különböző kommunikációs csatornákat vettünk igénybe a lakosság korosztályi sajátosságoknak megfelelő figyelem felhívó tevékenységünkhöz.
- A készenléti szolgálatot ellátó állomány szakmai ismeretei bővültek és végrehajtottuk a korszerű technikai elemeket tartalmazó elektronikus oktatási rendszer segítségével a tudástárban lévő (e-oltólándzsa használata, elektromos autók töltőinél a beavatkozás szabályai, stb.) képzési témakörök feldolgozását.
- Támogattuk az ÖTE-k, ÖMSZ-ek pályázatait, a pályázatokban való sikeres részvételüket, ezáltal speciális eszközeiknek, szakfelszereléseiknek köszönhetően bővült és minőségileg is javult a bevetetőségük, valamint az üzemeltetéshez szükséges költségek finanszírozását is segítettük.
- Az ÖMSZ-ek speciális képességeikkel kiegészítették és hatékonyan támogatták a katasztrófavédelmi műveletekben a hivatásos egységek tevékenységét.
- Végrehajtottuk áprilisban a vármegyei árvízi törzsvezetési gyakorlatot, valamint novemberben a rendkívüli téli időjárással összefüggő feladatokra törzsvezetési gyakorlat keretében készültünk fel. A gyakorlatok során pontosításra kerültek a veszélyhelyzet felszámolását támogató központi adatbázisok, amelyek naprakészen tartása folyamatos.

- A közösségi szolgálat teljesítése intézményeinkben biztosított, amely során a munkát támogató feladatok mellett, kiemelten kezelte az Igazgatóság a fiatalok önvédelmi képessége, és az önkéntességre való nevelését.
- Részt vettünk a védelmi és biztonsági igazgatás 2024. évi központi gyakorlatairól szóló Védelmi Tanácsi előterjesztés alapján valós végrehajtási elemeket tartalmazó HUNEX-24 központi védelmi és biztonsági igazgatási gyakorlaton.
- Részt vettünk a veszélyes üzemek teljes körű Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (a továbbiakban: SKET) /Belső Védelmi Terv (a továbbiakban: BVT) gyakorlatain.
- A VÁSZ ellenőrzések során nagy hangsúlyt fektettünk az ellenőrzések biztonságos végrehajtására.
- Az integrált hatósági munka során a társhatóságokkal való együttműködéssel, valamint a szolgáltató jellegű gyakorlattal az eljárások törvényességét biztosítottuk.
- A 2024. október 1-jei hatósági hatáskör változással kapcsolatos hatósági, iparbiztonsági feladatokat végrehajtottuk.
- A szervezeti teljesítmény-értékelésben és az éves országos hatósági ellenőrzési tervben meghatározott feladatokat, ellenőrzéseket teljesítettük.

SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

IGAZGATÓ-HELYETTESI SZERVEZET

Tűzoltósági szakterület

A vármegye tűzvédelme, területi lefedettsége

A vármegye területén a mentő-, tűzvédelmi feladatokat három hivatásos tűzoltó-parancsnokság (a továbbiakban: HTP) és négy katasztrófavédelmi őrs (a továbbiakban: KvŐ) látja el. HTP működik Salgótarjánban, Balassagyarmaton és Pásztón. A Salgótarjáni HTP-hez a Bányaterenyi KvŐ, a Balassagyarmati HTP-hez a Berceli, a Rétsági és a Szécsényi KvŐ tartozik.

Az ÖTE-k száma hárommal emelkedett az elmúlt évben, így már 33 közreműködő ÖTE van vármegyénkben.

Tűzesetek, műszaki mentések

Az Igazgatóság működési területéről összesen 2444 esetben érkezett jelzés. Beavatkozást igénylő esemény 1619 volt, ebből 1015 műszaki mentés, 604 tűzeset. A beavatkozást igénylő eseményeken belül az előző évhez viszonyítva a műszaki mentések száma 225-el lett kevesebb, a tűzesetek száma viszont 128-al több lett. Összességében 97 eseménnyel csökkent a beavatkozást igénylő eseményszám az elmúlt évhez képest. A változást a műszaki mentések (viharkárok és fakidőlések) számának jelentős csökkenése és a tűzesetek számának kisebb mértékű növekedése okozta.

A műszaki mentések közül az elmúlt évben 224 közlekedési balesettel és 312 fakidőléssel, vihar-kár-elhárítással összefüggő beavatkozás volt. A helyszínek alapján az első két helyen a közutakat és az otthonokat érintő események voltak a meghatározóak.

A műszaki mentésre tett bejelentések közül 2 alkalommal szándékosan megtévesztő jelzés érkezett. A téves jelzések száma 280 volt, amelyek közül 27 esetben szén-monoxid érzékelő jelzett, 173 esetben telefonon és 79 alkalommal egyéb módon érkezett a bejelentés.

Tűzesethez tartozó téves jelzés 346 volt, melyből 281 alkalommal automata tűzjelző berendezés jelzett, 62 alkalommal telefonon és 3 esetben egyéb módon érkezett a jelzés.

Tűzesetekre vonatkozóan szándékosan megtévesztő jelzés 23 esetben, utólagos jelzés 29 esetben érkezett, valamint kiérkezés előtt felszámoltak minősített eseményről 145 esetben érkezett bejelentés a vármegyei fő- és műveletirányító ügyeletre.

Vármegyénkben 2024-ben a szabad területen történt, beavatkozást igénylő tűzesetek száma összesen 399 volt. Az előző évi szabadterei tűzesetek számához képest kisebb számú emelkedést mutat a beavatkozások száma. A helyszín típusa szerinti megoszlás aránya az előző éveknek megfelelően alakult, 127 eset érintett erdőt, fás és egyéb vegetációs területet, 46 volt létesítmények szabad terein, 187 tűzeset hulladék és szemét égéséből adódott, 39 esetben a tűzeset közterületen keletkezett.

Szén-monoxid jelenlétének gyanúja miatt összesen 65 alkalommal érkezett bejelentés a fő- és műveletirányító ügyeletünkre, ebből 26 esetben avatkoztak be a hivatásos tűzoltók, 39 téves jelzés volt. A beavatkozást igénylő eseményszám az előző évekhez képest tovább csökkent.

Az események kapcsán összesen 6 fő egészségügyi ellátása és kórházi megfigyelése, ellátása vált szükségessé. 2024-ben szén-monoxid mérgezés miatt haláleset nem történt vármegyénkben.

Kéménytűz 59 esetben fordult elő, ebből minden eseménynél be kellett avatkozni a tűzoltóknak. Az esetek kapcsán megtörténtek a helyszíni ellenőrzések és a hatósági szakterület megtette a jogszabályokban, belső szabályzóiban foglalt intézkedéseket.

Az események felszámolása I. vagy I. kiemelt riasztásban valósult meg, II. riasztási fokozat 5 esetben és III. riasztási fokozat 1 esetben történt. A káresetekkel kapcsolatos beavatkozások értékeléseit a szabályzóiban foglaltak szerint hajtották végre a helyi szervezeti egységeink.

Tűzvizsgálat

A 2023. évben indult és az év végén folyamatban levő 2 tűzvizsgálati eljárás lezárása 2024-ben történt meg. Egyik esetben megállapítottuk a keletkezési okot, ami dohányzás, gondatlan emberi tevékenység volt. A másik esetben nem volt megállapítható a tűz keletkezési oka, illetve a keletkezés körülményei, ezért ismeretlen minősítéssel lett lezárva.

2024-ben a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat (a továbbiakban: KMSZ) 20 esetben hajtott végre tűzeseti helyszíni szemlét és 16 esetben indult tűzvizsgálati eljárás. A rendőrség egy esetben tájékoztatást küldött, hogy az esemény nem bűncselekmény, ezért az eljárást megszüntették. A 15 eljárás közül 9 lezárásra került, 6 tűzvizsgálat lezárása 2025-ben fog megtörténni. Azokban az esetekben, amikor bűncselekmény gyanúja merült fel, vagy a helyszínen haláleset történt, a helyszíni szemle a rendőrséggel közösen került végrehajtásra.

Tűzvizsgálati eljárás - megindítási okai szerint - 9 esetben bűncselekmény gyanúja, 4 esetben haláleset, 2 esetben szakmai indok alapján került lefolytatásra. A 9 lezárt eljárás közül 6 megállapított keletkezési okkal lett lezárva, 3 eljárás esetében a keletkezési ok vélelmezés alapján lett meghatározva. A megállapított tűzkeletkezési okok között 5 esetben nyílt láng volt, melyből 2 alkalommal igazolható volt a szándékos emberi tevékenység, a gyújtogatás, 3 esetben gondatlan emberi tevékenység okozta a tüzet. A megállapított esetek közül egy esetben gázrobbanást idézett elő gondatlan emberi tevékenység. A vélelmezett tűzkeletkezési okok közül 2 esetben a nyílt láng, egyéb, véletlen vagy szándékos emberi tevékenységre és egy alkalommal nyílt láng, egyéb, szándékos emberi tevékenységre lehetett visszavezetni a tűz keletkezését, de mivel minden kétséget kizáróan nem volt bizonyítható, így a keletkezés oka mindhárom esetben vélelmezett maradt.

A lezárt eljárásokkal kapcsolatban 2024-ben nem nyújtottak be jogorvoslati kérelmet.

Képzések és továbbképzések

Az elmúlt évben is nagy hangsúlyt kapott a készenléti állomány gyakorlatorientált, hatékony képzése, továbbképzése.

A napi továbbképzés a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) által kiadott központi témakörök feldolgozásával történt, kiegészítve a vármegyei és országos káresetek, eseti műveletelemzések, törzsvezetési gyakorlatok, tűzvizsgálatok és a veszélyhelyzeti prognózis, beválás vizsgálat során szerzett tapasztalatokkal.

A HTP-k tűzoltás vezetésére jogosult tagjai részére a kirendeltségek (a továbbiakban: KvK) mindkét félévben megtartották a továbbképzéseket.

A HTP parancsnokok nagy hangsúlyt fektettek a gyakorlati jellegű felkészítésekre, ezért speciális, tematikus gyakorlatokat szerveztek az állomány részére, melyekbe lehetőség szerint a speciális adottsággal és felszereléssel rendelkező ÖTE-ket, és ÖMSZ-ket is bevonták.

Április 17-én került megszervezésre a tűzoltásvezetők I. féléves továbbképzése a parancsnokoknak és a KMSZ állományának. A képzés során a tűzoltás és műszaki mentés feladatok és az adatok rögzítése, valamint a vonatkozó jogszabályok és az aktuális feladatok megbeszélése volt a fő témakör.

Az Országos Tűzoltósági Főfelügyelőség (a továbbiakban: OTF) által a tűzoltást és műszaki mentést közvetlenül irányító állomány részére szervezett továbbképzésen vettünk részt Csongrád településen 2024. május 30-án.

2024. június 20-án az OTF által a tűzvizsgálói állomány részére szervezett továbbképzésen vettünk részt, videokonferencia keretében.

2024. október 30-án került végrehajtásra a tűzoltásvezetők II. féléves továbbképzése a parancsnokoknak és a KMSZ állományának.

2024. november 12-én került megtartásra a tűzvizsgálatot ellátó állomány továbbképzése, amelyen a vármegyei tüzeseti helyszíni szemléket, a tűzvizsgálati tapasztalatokat, a tűzvizsgálati dokumentumok elektronikus ügyiratkezelő programban való rögzítését és a tűzvizsgálattal összefüggő feladatokat dolgoztuk fel. A képzésen a KMSZ teljes állománya részt vett.

2024. november 21-én a BM OKF tűzoltósági főosztály szervezésében részt vettünk a tűzvizsgálatot ellátó állomány országos online továbbképzésén.

Szakmai versenyek és gyakorlatok

2024. augusztus 26-28. között került megrendezésre a XVII. Gróf Széchenyi Ödön Országos Tűzoltósport-verseny. A megmérettetésen a Balassagyarmati HTP csapata képviselte Nógrád vármegyét.

A 2024. október 9-10. között Mórahalmon megrendezett Tűzvizsgálók VI. Országos versenyén a harmadik helyezettnek járó díjat Kiss János tű. százados és Szaszovszki János tű. százados nyerte, akik az Igazgatóság csapatát alkották.

A vármegyei gyakorlattervben meghatározott gyakorlatok végrehajtásra kerültek. A tervezetteken felüli szituációs begyakorló gyakorlatokra (például veszélyes anyag jelenlétében beavatkozás) is sor került és a továbbképzési terv szerinti egyéb gyakorlatokat (például favágási, roncsvágási, stb.) is tartottak.

2024. május 11-én Salgótarjánban, a Baglyasaljai Tűzoltó gyakorlópályán került megrendezésre a Szent Flórián napi ünnepséggel egybekötött önkéntes és létesítményi tűzoltók versenye. Az esemény szervezői a Nógrád Megyei Tűzoltó Szövetség, az Igazgatóság és a Salgótarjáni Önkéntes Tűzoltó Egyesület voltak.

Önkéntes Tűzoltó Egyesületek

A működését hivatalosan is megkezdő és a működési terület szerinti HTP-vel együttműködési megállapodást kötött ÖTE-k száma az elmúlt évben hárommal bővült, így már 33 közreműködő ÖTE van vármegyénkben. A vármegyében működő ÖTE-k 208 alkalommal működtek közre a káresetek felszámolásában. A Salgótarjáni Katasztrófavédelmi Kirendeltség illetékességi területén 37 alkalommal, a Balassagyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség illetékességi területén 166 esetben, a Váci Katasztrófavédelmi Kirendeltség illetékességi területén 3 esetben és a Gyöngyösi Katasztrófavédelmi Kirendeltség illetékességi területén 2 esetben vettek részt tűzoltásban, illetve műszaki mentésben.

Az Igazgatóság a helyi szervek közreműködésével, a felmerült egyesületi igények alapján indított a tagok részére alapfokú tűzoltó tanfolyamot és koordinálta a vizsgák lebonyolítását. A tűzoltó alaptanfolyamot 34 fő felnőtt tag végezte el, akik a vizsgát 2024. áprilisában teljesítették.

A BM OKF és a Magyar Tűzoltó Szövetség által közösen, az ÖTE-k számára kiírt 2024. évi pályázatra, 23 ÖTE nyújtott be pályázatot, az egyesületek összesen 17.570.943,- Ft értékben pénz és természetbeni (eszköz) támogatásban részesültek.

Nógrád Vármegyei Tűzmegelőzési Bizottság (TTB)

Az év folyamán az Igazgatóság és a TTB összesen 89 alkalommal jelent meg a saját, vagy más szervezet által tartott rendezvényen, illetve tettünk eleget a tűzoltó bemutató és tájékoztató megtartásra vonatkozó felkéréseknek. A rendezvények szervezésében és lebonyolításában összesen 298 fő hivatásos és rendvédelmi igazgatási alkalmazott, valamint 9 fő ÖTE tag (Észak-Mátra Speciális Mentő és Önkéntes Tűzoltó Egyesület, HELP ÖTE és Ságújfalu ÖTE) és 34 fő közösségi szolgálatos vett részt. A rendezvényeken történő megjelenések szervezésére és a lebonyolítására összesen 1090 órát fordított az állomány. A rendezvények alkalmával 6875 személy jelent meg a helyszínen.

A szén-monoxid mérgezések, a dohányzás, a vegetációs tüzek, valamint halálesetek és személyi sérülések megelőzését célzó lakosságtájékoztató tevékenység az elektronikus média felületeken, helyi rádióban és a nyomtatott sajtóban folyamatos volt.

A KvK-k az elmúlt évben is folytatták az azonosított szabadtéri kockázati helyszínek hatósági ellenőrzését. Feltárt szabálytalanságok esetén a szükséges intézkedések megtörténtek. Az önkormányzatok figyelmét ismételten felhívtuk a kerti növényi hulladék égetés szabályainak betartására és a vonatkozó hatályos rendeleteik felülvizsgálatára.

A szabadtéri tüzek megelőzését szolgáló tájékoztatási tevékenységgel igyekezett a TTB – a lehetőségeken belül - minél nagyobb körben elérni a lakosságot. Az aratással, az erdők tűzvédelmével és a tűzrakó helyek használatával kapcsolatos közlemények kiadását kezdeményezte a területileg illetékes mező- és erdőgazdasági feladatokat végző szervezeteknél, a lakosság felé történő közvetítésben tevékenyen részt vett.

A KvK-k az aratási munkák tűzvédelmi feladatairól a betakarításban érintett szereplők számára tájékoztatót juttattak el, a mezőgazdaságban érintettek számára fórumok és egyeztetések kerültek megtartásra.

Az Országos Tűzmegeelőzési Bizottság által meghirdetett felmenő rendszerű alkotói pályázatra két témakörben (kézműves alkotás és video kategóriában) összesen 269 alkotás érkezett be az Igazgatósághoz. Az országos díjátadáson Szrenka Máté a „Füstérzékelő életet menthet” kézműves kategória 2. korcsoportjában II. helyezett lett, külön díjban részesült Győri Hunor.

Polgári védelmi szakterület

A vármegye veszélyeztetettségének ismertetése

2024. január 1-től Nógrád vármegyében 2 település I-es, 56 település II-es és 73 település III-as katasztrófavédelmi osztályba lett sorolva. A települések kockázati besorolásának felülvizsgálatát az Igazgatóság végrehajtotta, amely során nem történt kezdeményezés a besorolás megváltoztatására a társszervektől, valamint az önkormányzatoktól sem.

Főbb azonosított veszélyforrások vármegyénkben az árvíz, a villámárvíz és helyi vízkár, a földtani veszélyeztetettség (földrengés, partfalomlás, alápincézettség, alábányászottság), illetve a veszélyes anyag szállítás.

Polgári védelmi feladatok ellátása

A Területi Védelmi Bizottsággal (a továbbiakban: TVB) közösen felülvizsgáltuk a veszélyelhárítási terveket.

Elkészítettük és folyamatosan pontosítottuk a Logisztikai támogató tervet, amely gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség keretében biztosítja a katasztrófavédelmi feladatok ellátását.

A TVB és a Helyi Védelmi Bizottságok (a továbbiakban: HVB) ülésein a tavaszi hóolvadásból adódó árvízi, valamint a téli rendkívüli időjárásra való felkészülés érdekében előterjesztéssel éltünk a végrehajtandó feladatokra vonatkozóan. Az Igazgatóság tájékoztatást adott, illetve beszámolt a TVB és a HVB-k részére az alábbi témákban is:

- a lakástüzek megelőzésének lehetőségeiről, különös tekintettel a füstérzékelők elterjedésének, alkalmazásának elősegítéséről;
- a szabadtéri tüzek megelőzése érdekében történő együttműködések lehetőségeiről;
- a védelmi bizottság tagjai közreműködésének lehetőségeiről a lakástüzek megelőzésében, a füstérzékelők elterjedésének és alkalmazásának elősegítésében.

2024. április 16-án Salgótarján polgármestere kezdeményezett rendkívüli HVB ülést a Salgó-patak feltételezett szennyezése miatt.

2024. június 10-én a Bátonyterenyi HVB elnöke kezdeményezte rendkívüli ülés megtartását a nagy mennyiségű csapadék, illetve viharos erejű szél okozta védekezési feladatok végrehajtásával kapcsolatosan. Az érintettek tájékoztatták a megjelenteket a kialakult helyzetről. Határozat nem született, mivel a HVB nem volt határozatképes.

Operatív törzs működtetésére egy alkalommal került sor, június 9-én a viharos szél miatt több településen volt teljes, illetve részleges áram kimaradás. Egyéb káreseményeknél felkészültünk az operatív törzs felállítására, a hosszú hétvégéken, ünnepi időszakban a bevonható kollégák elérhetőségét, folyamatosan pontosítottuk, helyettesítésükre intézkedtünk. Szükség esetén, a kárhelyszínen személyes jelenléttel segítettük a védekezés megszervezését.

Végrehajtott lakosságvédelmi ellenőrzés

A polgári védelmi szakterület 2024 évben 372 ellenőrzést hajtott végre, ebből 145 kockázati helyszíni ellenőrzés volt. Ennek során az árvízi védművek állapotát, a belterületi vízelvezető rendszereket, a veszélyes fákat, illetve a téli kockázati helyszíneket ellenőriztük.

A fentiekén túl ellenőriztük a befogadó helyeket, a lakossági riasztó-tájékoztató eszközöket, a lakossági bejelentéseket, illetve egyéb ellenőrzéseket is lefolytattunk.

Vis maior támogatás igényléssel kapcsolatban 24 ellenőrzésben vettünk részt önállóan, illetve a társszervekkel közösen bizottsági tagként.

Köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetek

Vármegyénkben 4019 fő a köteles polgári védelmi szervezetek összlétszáma. Az alap- és szakkiképzést követően továbbképzésekkel folytattuk a kiképzésüket. A továbbképzést 33 esetben, 578 fő bevonásával hajtottuk végre, amelyet riasztási gyakorlat is megelőzött. A gyakorlati továbbképzések, törzsvezetési gyakorlatok összesen 519 fő részvételével történtek.

Az ÖMSZ-ek 2024 évi támogatására kiírt pályázaton a vármegye 5 mentőszervezete, fejlesztésük és működésük biztosítása érdekében 3.960.639,- Ft támogatásban részesült, 2 egyesület további egyedi támogatást kapott a HUNEX-24 gyakorlaton való részvételre 900.000,- Ft értékben.

Nógrád vármegye ÖMSZ-ei 2024-ben 47 alkalommal avatkoztak be. A beavatkozások közel 50%-a viharok miatti fakidölések felszámolása volt (23), de jelentős volt a vízkár elleni védekezés is (10). A rendkívüli időjárási eseményekre vezethető vissza a beavatkozások 70%-a (33), a 2023. évet (75%) megközelítő arányban.

Több önkéntes mentőszervezetünk, vagy annak tagjai részt vettek a Dunai árvízvédelmi munkálatokban.

Felkészítések, lakosság tájékoztatás

A közbiztonsági referensek felkészítése egyrészt jelenléti oktatással, másrészt felkészítési anyag megküldésével történt, amely tartalmazta az adott időszaknak megfelelő feladatokat. Az árvízzel, a villámárvízzel, a hőségriasztással és a téli rendkívüli időjárással kapcsolatos megelőzési és felkészülési feladatok mellett az aratással kapcsolatos használati, tárolási előírások, a vízparti veszélyek, a szabadtéri, vegetációs tüzek megelőzése képezte a felkészítések témakörét. Az értekezleteken 124 fő vett részt. Megszerveztük az újonnan kinevezett közbiztonsági referensek alapképzését 14 fővel.

A kormányhivatal felkérésére 2 helyszínen és időpontban előadást tartottunk a települések jegyzőinek.

2024. novemberében a rendkívüli időjárásra történő felkészülés összehangolására téli felkészülési értekezletet szerveztünk a HVB-k, társszervek és együttműködők bevonásával. A szakmai napon a szervezetek beszámoltak a felkészültségről, továbbá egyeztettünk a várható közös feladatokról.

Lakosságfelkészítési tevékenység során 1089 fő általános iskolás, 227 fő középiskolás és 138 fő óvodás felkészítése történt meg, 37 rendezvényen 5050 fő bevonásával tartott lakosságtájékoztatást az Igazgatóság. Pedagógus felkészítésen 67 fő vett részt.

Közösségi szolgálat

A közösségi szolgálatát 120 tanuló teljesítette a kijelölt fogadóintézményekben, 957 órában. Jelenleg a vármegyei 19 középiskolán túl 15 vármegyei kívüli tanintézménnyel is van érvényes együttműködési megállapodása az Igazgatóságnak.

Gyakorlatok

Az Igazgatóság törzsvezetési gyakorlat keretében készült fel a káresemények kezelésére. Saját szervezésben 2 vármegyei és 12 helyi törzsvezetési gyakorlatot tartott, valamint végrehajtotta az Igazgatóság és helyi szerveinek értesítési gyakorlatát.

Részt vettünk a hat vármegyére kiterjedő HUNEX-24 törzsvezetési gyakorlaton. A gyakorlat az esemény következményeinek kezelésére, a beavatkozó szervezetek operatív együttműködésére, az erő- és eszközcsoportosítások végrehajtására, az érintett személyek mentésére, kitelepítésére, ellátására, továbbá – hibrid jellegéből fakadóan – az eseménykezeléshez kapcsolódó mozzanatok, valós végrehajtási elemként való begyakorlására terjedt ki.

A feladatokba bevontuk a MH Krause Lajos 3. Területvédelmi Ezred 25. Keresztényszigethy Sándor Területvédelmi Zászlóalját. A gyakorlathoz csatlakozva nemzeti minősítő vizsgát tett kutyás keresés szakterületre 2 települési mentőcsoportunk.

Három helyszínen és időpontban végrehajtottuk a 6 járási mentőcsoport nemzeti újraminősítő gyakorlatát alapvető vízkár elhárítási tevékenység szakterületre.

2024. november 7-én a bátonyterenyi Polgármesteri Hivatalban komplex külső védelmi terv gyakorlatot hajtottak végre a SungEel Hitech Hungary Kft. felső küszöbértékű veszélyes üzem balesetét szimulálva. A gyakorlatot az Igazgatóság ellenőrizte.

Fő- és műveletirányítói tevékenység

Megtartottuk az Éves Kiképzési Tervben meghatározott továbbképzéseket az ügyeletvezetők és a műveletirányítók részére.

2024. I. félévben megtartottuk a tömeges események kezelésével kapcsolatos gyakorlatot, amelynek hatékony és szakszerű végrehajtása a főügyeleti állomány és a HTP-k ügyeleteinek gyakorlati felkészültségét javította, a feladataik szakszerű végrehajtását erősítette. A II. félévben (2024. augusztus 27-én) tömeges esemény következett be, 16:35 órától 21:43 óráig 75 riasztási adatlap érkezett az ügyeletünkre.

A szakterület kiemelt figyelmet fordított a társszervekkel, hatóságokkal történő együttműködésre, ezért folyamatos kapcsolatot tartott többek között a rendőrséggel, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Nógrád Vármegyei Igazgatóságával és a mentőszolgálat ügyeletével. A társszervekkel az együttműködés zökkenőmentes volt. A téli időjárási körülmények kapcsán a közút ügyeletével is folyamatos volt a kapcsolattartás. Az ÉMÁSZ Miskolc KDSZ-el minden hónap első keddjén a Marathon Terra kommunikációs gyakorlat végrehajtása megtörtént.

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat (KMSZ)

A KMSZ egy Ford Ranger típusú szolgálati gépjárművel, valamint a feladatai ellátásához szükséges felszerelésekkel (védőfelszerelések, hőkamera, lézeres távhőmérő, a tűzvizsgálati helyszíni szemle lefolytatásához szükséges eszközök) rendelkezik, elhelyezése a Salgótarjáni HTP szerállásában valósult meg.

A KMSZ 2024 évben 129 káresethez (27 tüzeset, 40 műszaki mentés, 62 téves jelzés) kapott riasztást, amelyből 7 esetben vette át a beavatkozás irányítását. A káreseti tevékenység mellett 42 ellenőrzést (33 speciális ellenőrzés, 9 gyakorlat ellenőrzés) hajtott végre, és 42 gyakorlatot tartott.

Hatósági Szakterület

A BM OKF által meghatározott hatósági- és iparbiztonsági tevékenységre vonatkozó teljesítménymutatókat 2024. szeptember 30-ig időarányosan teljesítette az Igazgatóság.

A hivatásos katasztrófavédelmi szerv által gyakorolt egyes közigazgatási hatósági és szakhatósági hatáskörök 2024. október 1-jével, a 2024. évi XXIX. törvényben és a 257/2024. (VIII.29.) Korm. rendeletben foglaltak alapján a vármegyei kormányhivatalhoz kerültek. Az Igazgatóság a hatáskör átadásával kapcsolatos feladatokat végrehajtotta.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások engedélyezése

A hatósági és szakhatósági eljárások száma 2024. évben a korábbi évek tendenciáját követve ismételten csökkent. Az Igazgatóság nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházáshoz kapcsolódóan egy szakhatósági eljárást folytatott le.

Elsőfokú hatósági és szakhatósági tevékenység

A szakszerű, egységes és hatékony munkavégzés érdekében az integrált hatósági osztályok a törvényekben és kormányrendeletekben meghatározott hatásköreikben eljártak az illetékességi területükön mind a tűzvédelmi, mind az iparbiztonsági szakterületek hatósági és szakhatósági eljárásaiban.

A katasztrófavédelem helyi szervei integrált hatósági jogkörükben az alábbi intézkedéseket hozták:

- hatósági figyelmeztetés: 643
- tűzvédelmi bírság: 206
- veszélyes áruszállítással kapcsolatos bírság: 39.

Az Igazgatóság az Országos Tűzvédelmi Szabályzat hatálya alóli eltérési engedély kiadásával kapcsolatban 2 eljárást folytatott le, amely eljárások a kért engedélyek kiadásával zárultak.

A KvK-k szakhatósági tevékenységük során összesen 87 szakhatósági eljárást folytattak le a különböző engedélyező hatóságok megkeresésére, vagy az ügyfelek által benyújtott előzetes szakhatósági kérelmek kapcsán. A szakhatósági eljárások jellemzően építészeti és működési engedélyezési eljárások voltak.

Az Igazgatóság 5 szakhatósági eljárást folytatott le, melyből egy eljárás kiemelt beruházáshoz kapcsolódott, településrendezési tervekkel kapcsolatosan 23 esetben járt el, az írásos véleményt minden esetben megküldte az érintett önkormányzatok részére.

Másodfokú hatósági tevékenység

Másodfokú tűzvédelmi hatóságként eljárva, az ügyek darabszámát tekintve évek óta csökkenő tendencia tapasztalható, 2024. évben tűzvédelmi hatáskörben 2 esetben került sor másodfokú eljárás lefolytatására.

Szolgáltatásfelügyeleti tevékenység

Folyamatos volt a szolgáltatásfelügyeleti hatósági feladatok ellátása is, amely a vármegyében a tűzvédelmi oktatásszervezők és szakvizsgáztatók, valamint a tűzoltó készülék karbantartók tevékenységére terjedt ki. A bejelentés köteles szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatosan folyamatosan aktualizált, naprakész közhiteles nyilvántartásokkal rendelkezik az Igazgatóság. A szolgáltatásfelügyeleti tevékenység keretében megtörtént a tűzvédelmi oktatásszervezők bejelentéseinek kezelése és a vármegyében végrehajtott tűzvédelmi szakvizsgáztatások rendszeres ellenőrzése.

Tűzvédelmi hatósági ellenőrzések

Az országos hatósági ellenőrzési tervekben meghatározott feladatok (piacfelügyeleti, fogyasztóvédelmi, 10.000 m²-nél nagyobb alapterületű logisztikai központok, nyári

betakarítási munkák, szabadtéri kockázati helyszínek) végrehajtása mellett az égéstermék-elvezetőt üzemeltető ingatlan-használók, a kéményseprő-ipari tevékenységet végzők, a nyilvántartásban szereplő egyéb létesítmények, a pirotechnikai terméket forgalmazók, és a tűzvédelmi szakvizsgák ellenőrzéseire is sor került. Az Igazgatóság ellenőrző hatóságként részt vett a biztonságtechnikai bejárásokon, a működési engedélyekhez kapcsolódó, valamint a beépített tűzjelző berendezések téves jelzéseit kivizsgáló ellenőrzéseken. A tüzesetek megelőzése érdekében a szabadtéri kockázati helyszínekkel, a szabadtéri és zenés, táncos rendezvényekkel, a mezőgazdasági betakarítással kapcsolatos ellenőrzések a korábbi évekhez hasonlóan végrehajtásra kerültek.

Az oktatásszervezők által bejelentett tűzvédelmi szakvizsgák szűrőpróbaszerűen, illetve más igazgatóságok felkérésére kerültek ellenőrzésre.

Az Igazgatóság és a KvK-k hatósági tevékenységet végző állománya feladatellátása során továbbra is szem előtt tartotta a hatóság szolgáltató jellegét, illetve a gazdaságosságot. Így előtérbe kerültek az online és e-mailek útján lefolytatott egyeztetések, továbbá igyekeztünk a nélkülözhetetlen személyes konzultációkat a szükséges helyszíni szemlék során lefolytatni.

A tűzvédelmi vonatkozású közérdekű bejelentések és panaszok vizsgálatát a KvK-k, a kéményseprő-ipari tevékenységgel kapcsolatos beadványok kivizsgálását az Igazgatóság végezte. A bejelentések jellemzően a lakóépületek közlekedőin, közös használatú területein történő szabálytalan tárolással, a családi házaknál az udvaron, tűztávolságon belül nagy mennyiségű háztartási hulladék tárolásával, illetve az égéstermék-elvezetők nem megfelelő üzemeltetésével, műszaki állapotával voltak kapcsolatosak

Kéményseprő-ipari közszolgáltatás

Nógrád vármegye területén a lakossági szektorban a kéményseprő-ipari szerv, a vállalkozói szektorban 11 kéményseprő-ipari szolgáltató látta el a kéményseprő-ipari tevékenységet.

Tevékenységükkel kapcsolatosan az elsőfokú tűzvédelmi hatóságok eljárásai után a szükséges ellenőrzéseket végrehajtottuk, a feltárt hiányosságokat követően a hatáskörünkbe tartozó intézkedéseket megtettük.

Oktatás, képzés

A hatósági osztályok az országos értekezleteken ismertetett témakörökből, a szakterületi aktualitásokról, valamint az országos havi képzési tervben foglaltak szerint megtartották a továbbképzéseket a hatósági állomány és a hatósági eljárási részecselekményeket végző személyek részére. Emellett az elmúlt évben két alkalommal történt vármegyei szintű hatósági képzés.

Iparbiztonsági szakterület

A vármegye területén hatósági felügyelet alatt tartottuk a veszélyes áruszállítást. 2024. szeptember 30-ig a veszélyes üzemek telephelyein a biztonságos üzemeltetés feltételeinek biztosítása érdekében vizsgáltuk az iparbiztonsági jogszabályok betartását.

Fejlesztettük a VÁSZ ellenőrzés végrehajtásának szakszerűségét az előző évek ellenőrzései során szerzett tapasztalatok alapján. A készenléti szolgálatot ellátó állománynak a vármegye közútjain előforduló veszélyes árukkal és veszélyes hulladékokkal kapcsolatos ismereteit bővítettük, hogy a beavatkozásaik során fel tudjanak készülni a várható veszélyekre és hatékony beavatkozásukkal növeljék a közbiztonságot.

Nyomon követtük a kritikus infrastruktúrávédelem területén bekövetkező változásokat, a szerzett tapasztalatokat elemeztük és alkalmazásukra a lakosság nagyobb biztonsága érdekében felkészültünk.

Veszélyes üzemek

A veszélyes üzemek felügyelete során célunk volt a veszélyes anyagok üzemi jelenlétének ellenőrzése a társhatóságokkal együttműködésben. Fontosnak tartottuk a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek tekintetében a különböző eljárások során szerzett tapasztalatok megismertetését a társhatóságokkal, melynek érdekében rendszeresen közös konzultációkat szerveztünk.

2024. évben egy felső küszöbértékű és négy küszöbérték alatti üzem működött Nógrád vármegyében. A veszélyes üzemek a jogszabályi előírásoknak megfelelően megtartották a védelmi gyakorlatokat, amelyek különböző üzemeltetési körülményekhez, valamint évszakokhoz és napszakokhoz történő tervezéséről előzetesen egyeztettünk a veszélyes üzemekkel. A jogszabályi előírásokat betartva a teljes körű SKET gyakorlatok hatósági ellenőrzése megtörtént, a gyakorlatokat minden esetben megfeleltre értékeltük. A Nógrád vármegyében található felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem a 2024. október 1-jei hatósági hatáskör változást követően hajtotta végre a teljes körű BVT gyakorlatot, amelyen az Igazgatóság részt vett.

A veszélyes üzemekkel kapcsolatos iparbiztonsági hatósági ellenőrzési feladatok végrehajtására elkészített 2024. évi ellenőrzési tervben meghatározott vizsgálati területek közül kiemelt figyelmet fordítottunk a veszélyhelyzeti vezetési létesítmények, vezetési pontok biztonsági dokumentációban foglaltak szerinti kialakításának, felszereltségének és megfelelőségének ellenőrzésére, továbbá a dominóhatással kapcsolatos információk, üzemi körülmények biztonsági dokumentációban bemutatott valóságtartalmának vizsgálatára.

Az Igazgatóság a veszélyes üzemeknél 5 alkalommal hajtott végre ellenőrzést, melyet az esetek döntő részében a KML helyismereti foglalkozásával is egybekötött.

Veszélyes üzemek tekintetében veszélyes anyagokkal kapcsolatos esemény Nógrád vármegye illetékességi területén 2024. évben nem történt.

Veszélyes áru szállítás ellenőrzése

Nógrád vármegyében a veszélyes áruk szállítása jellemzően közúton történik. A vármegye főútjain az országos hálózatokban betöltött szerepük szempontjából az észak-déli nyomvonalak dominálnak, melyekről összefoglalva megállapítható, hogy amíg a nemzetközi tranzit forgalom szempontjából a vármegye nyugati részén (2. sz. főút), addig a belső forgalom szempontjából a vármegye keleti részén húzódó észak-déli (21. sz. főút) közlekedési folyosó a meghatározó.

A közúti ellenőrzéskor a KvK-k kiemelt figyelmet fordítottak a jelöletlen járművek felderítésére is, amely során 2024. évben összesen 1130 járművet ellenőriztek.

A közúti szállítások ellenőrzésénél figyelembe vettük a szállítói magatartásokat, amelyekre alapozva terveztük az ellenőrzési helyszíneket, időpontokat és több esetben a társhatóságokat is bevontuk. Szerveztünk társhatóságokkal közös ellenőrzéseket, valamint koordinált közúti veszélyes áruszállítás (a továbbiakban: ADR) ellenőrzést tartottunk, mely során különböző helyszíneken, határmenti igazgatóságok bevonásával jelentünk meg a Magyarország és a Szlovák Köztársaság országhatárainak közelében található közúti ellenőrzési pontokon.

A KML állománya az ADR ellenőrzésbe, legtöbb esetben az országos DISASTER ellenőrzési akciók és régiós akciók szervezésénél került bevonásra.

A 103 ellenőrzés alá vont, ADR hatálya alá tartozó gépjárműből 27 esetén tártunk fel szabálytalanságot. Az ADR közúti ellenőrzések eredményeként 32 határozatban szabtuk ki bírságot, továbbá 3 határozatban adtuk ki hatósági figyelmeztetést.

ADR telephelyen 22 esetben tartottunk átfogó VÁSZ ellenőrzést, amely során 3 esetben tártunk fel hiányosságot. A feltárt szabálytalanságokkal összefüggésben indított hatósági eljárások eredményeként 390.000,- Ft bírságot szabtuk ki, és 2 esetben hatósági figyelmeztetést adtuk ki.

A vármegye főútjaira vonatkozóan minden évben elkészítjük a közúti ellenőrzéseink tapasztalatai alapján a leginkább jellemző veszélyes áruk rangsorát és az információk feldolgozását beépítjük a készenléti szolgáltatást ellátó, valamint a KML állomány képzésébe is.

Az illetékességi területünkön a veszélyes áruk szállítása során nem történt baleset.

Nógrád vármegyében 2 vasútvonalon történnek - eseti jelleggel - ipari szállítások, ezért Igazgatóságunkra az érintett időszakban csak néhány alkalommal érkezett a vasúti veszélyes áruszállításról (a továbbiakban: RID) bejelentés, melyek ellenőrzése minden esetben megtörtént. Az ellenőri gyakorlat fenntarthatósága érdekében, valamint a minimális vármegyei forgalomra való tekintettel, a RID ellenőrzéseinket a szomszédos vármegyék, a főváros, illetve a röszkei határátkelő területén hajtjuk végre. Az összesen 20 esetben végrehajtott RID kontroll során 186 RID hatálya alá tartozó kocsit ellenőriztünk, bírságot 4 esetben szabtuk ki.

Az Igazgatóság egy esetben szervezett és négy alkalommal vett részt több vármegyét érintő régiós ADR ellenőrzésen. Az országos ADR- és RID DISASTER akcióban minden esetben részt vettünk.

A VÁSZ ellenőrzések eredményességén felül a biztonságos ellenőrzés végrehajtásának feltételeit is folyamatosan vizsgáltuk.

Az ADR ellenőrzést segítő, kihajtható KRESZ táblákat a közúti ellenőrök rendszeresen alkalmazzák, melyről nyilvántartást vezetünk, és a Magyar Közút NZrt. Nógrád Vármegyei Igazgatóságát évi összefoglalóban tájékoztattuk.

Létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme

A vármegyénkben összesen 8 kijelölt nemzeti létfontosságú rendszerelem üzemel. A vármegyei fő- és műveletirányító ügyelet minden hét első munkanapján, valamennyi EDR rádióval rendelkező üzemeltetővel és egy felső küszöbértékű veszélyes anyaggal foglalkozó üzemmel rádiópróbát hajtott végre.

Külön figyelmet fordítottunk az Igazgatóság épületébe visszaköltözött vármegyei fő- és műveletirányító ügyelet tartalék energiaellátására, valamint a 2024. évben is megszerveztük az Igazgatóság épületének áramellátását érintő gyakorlatot.

A téli felkészülés keretében a vármegyében található kórházak aggregátorának üzempróbája is végrehajtásra került.

Folyamatosan kapcsolatot tartottunk a kiemelt szolgáltatókkal, valamint kijelölt létfontosságú rendszerelemek biztonsági összekötő személyeivel a gördülékenyebb együttműködés, a gyorsabb információáramlás, valamint a közös beavatkozások eredményesebbé tétele

érdekében, melyek közül kiemelendő az EDR rádiók használatával kapcsolatos egészségügyi létesítmények üzemeltetőinek felkészítése.

A 2024. évben létfontosságú rendszerelemet érintő rendkívüli esemény nem történt.

Az Igazgatóság a 2024. évben egészségügyi ágazatot érintően hajtott végre komplex kritikus infrastruktúravédelmi gyakorlatot, amelyet megfeleltre értékeltük.

Katasztrófavédelmi Mobil Labor

A KML alaprendeltetése a veszélyes anyagok jelenlétével, környezetbe kerülésével járó balesetek során a beavatkozási állomány segítése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében a veszélyeztetett terület felderítése és a mentési feladatok tervezése, szervezése, valamint a veszélyes áruk szállításával, és a veszélyes üzemekkel kapcsolatos ellenőrzések végrehajtása, az azokkal kapcsolatos balesetek, üzemzavarok kivizsgálása. A KML-re jelentős feladat hárult és hárul a közvetlen lakosságvédelmi intézkedések, döntések megalapozásánál.

A Nógrád KML 2013. július 1-től lát el készenléti szolgálatot vármegyénkben, heti váltással 3 fő készenléti beosztással. 2024. évben 21 esetben történt riasztás. A Nógrád KML 2024. évi vonulási tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a káresetek során elsősorban gázérzékelő műszerek, valamint a vízanalitikai műszerek alkalmazása volt jellemző a beavatkozásainknál.

A szolgálatot ellátó állomány elméleti és gyakorlati továbbképzései havi rendszerességgel, a BM OKF havi gyakorlattervei alapján kerültek megtartásra. A gyakorlati képzések során a KML állománya rendszeresen gyakorolta a KML gépjárműre máházott műszerek, eszközök, felszerelések és egyéni védőeszközök használatát a készség szintű használat biztosítása érdekében. Kiemelt KML feladat volt a minél hatékonyabb beavatkozás feltételeinek biztosítása, ezért az Igazgatóság különböző gyakorlatokat, elméleti oktatást és helyismereti foglalkozást is szervezett.

EGYÉB VÉGREHAJTOTT FELADATOK

GAZDÁLKODÁS

A gazdasági szakterület 2024. évi fő feladata - az előző évekhez hasonlóan - az Igazgatóság hatékony és költségtakarékos működtetése, a tűzvédelem technikai hátterének biztonságos üzemeltetése, fenntartása, karbantartása volt.

Az Igazgatóság korábban elkészített elektromos hálózatának felújítási terve alapján, a BM OKF központi költségvetési keretének felhasználásával 2024. évben elkészült az igazgatósági épület elektromos hálózati felújítás 1. üteme, továbbá az objektumot határoló kerítés felújítása, valamint egy újonnan beüzemelt klímaberendezés hatásfokának a növelése érdekében a Salgótarjáni Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság légénységi hálókörleteire nyíló folyosórész légterének nyílászáróval történő lezárása. Az ingatlanokra és az egyéb technikai berendezésekre az időszakos felülvizsgálatok végrehajtására intézkedtünk, a szükséges javításokat elvégeztük.

Továbbra is kiemelten kezeljük a belsőégésű motorral üzemeltetett ügyintéző járműveink igénybevétele helyett a meglévő két elektromos jármű használatát, ezáltal az ügyintézési célból felhasznált kilométer teljesítés egyharmada elektromos jármű használatával történik.

A tűzoltó-technikai eszközök vonatkozásában végrehajtottuk az elavult, elhasználódott eszközök selejtezését, intézkedtünk a pótlásukra.

A gazdálkodás fő célkitűzései teljesültek, a működés feladatorientált, hatékony és zökkenőmentes volt. A szigorú költségtakarékosságnak és a gazdálkodási fegyelem betartásának, valamint a BM OKF év végi többlettámogatásának köszönhetően az évvárás tartozásmentes volt. Ingatlanjaink, gépjárműveink és technikai eszközeink biztosítják az Igazgatóság hatékony működését, alapfeladataink teljes körű ellátását.

HUMÁN SZAKTERÜLET

A humán szakterület kiemelt feladata volt az állomány utánpótlását biztosító toborzás, az állományparancsok pontos, színvonalas elkészítése, a személyi anyagok kezelése, a humán iratok naprakészségének biztosítása, valamint az új humán nyilvántartó rendszer használatára történő felkészülés.

Az Igazgatóság személyi állományának képzése folyamatos volt. A Katasztrófavédelmi Oktatási Központ által szervezett szakképzésekre, illetve szaktevékenység ellátására jogosító tanfolyamokra iskoláztuk be az állományt.

A személyi állományunk egészségmegőrzése érdekében Igazgatóságunk vezetése, a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályával közösen "Egészségnapot" szervezett.

KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

A vármegyei és az országos média helyi képviselőivel az elmúlt évek során kialakult jól működő, hatékony kapcsolatnak köszönhetően az Igazgatósággal összefüggésben számos televízió, rádió, újság és internetes portál közölt információt a vármegyében történt, közérdeklődésre számot tartó eseményekről. Az arra fogékony célközönséghez jól bejáratott csatornákon keresztül, időben és megfelelő minőségben juttattuk el üzeneteinket, aktuális figyelemfelhívásainkat. Igazgatóságunk több olyan szerkesztőséggel tart rendszeres kapcsolatot, amelyek közleményeinket, honlapon megjelenő híreinket továbbítják a lakosság felé. A vármegyében történt káreseményekkel és rendezvényeinkkel kapcsolatos sajtókommunikációs munkánk során több országos televízió munkatársával is kapcsolatban álltunk. Az elmúlt években a televíziós szolgáltatók egyre gyakrabban éltek a helyszíni nyilatkozatok lehetőségével, elsősorban a jelentősebb tűzoltói beavatkozások alkalmával. Ezek mellett az országos rádióadók műsoraiban is rendszeresen helyet kaptak az Igazgatósággal kapcsolatos hírek.

2024-ben az előző évekhez hasonlóan kiemelt kommunikációs tevékenység jellemezte a rendkívüli eseményeket, a jelentős tüzeseteket és műszaki mentéseket, az aktuális lakosságtájékoztatásokat. A szén-monoxid mérgezések, szabadtéri és lakástüzek megelőzését célzó közlemények, valamint az egyéb aktuális lakosságtájékoztatások folyamatosak voltak, sok esetben címlapon vagy vezető hírben közzéttek az Igazgatóság híreit.

ÖSSZEGZÉS

Az Igazgatóság 2024. évi tevékenységét a hatékonyság növelése és a takarékos, feszes gazdálkodás jellemezte. Az integrált kockázatkezelési rendszer alkalmazása az Igazgatóság tevékenységének színvonalát emelte, és ezzel a katasztrófavédelem munkájának pozitív társadalmi megítélését erősítette.

Az Igazgatóság Nógrád vármegye közigazgatási rendszerében továbbra is meghatározó szerepet tölt be, jelenléte biztosítja a lakosság élet- és vagyonbiztonságát, a közbiztonságot és a létfontosságú rendszerek működésének védelmét.

2024. október 01. napjától a hivatásos katasztrófavédelmi szervtől a tűzmelegelőzési hatósági és szakhatósági, a veszélyes üzemek engedélyezését és felügyeletét érintő iparbiztonsági, továbbá a vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági hatáskörök a vármegyei kormányhivatalokhoz kerültek át.

A hatáskörváltozást követően a katasztrófavédelem ötven hatósági és szakhatósági hatáskört, illetve igazgatási és operatív feladatot lát el. Tűzvédelmi hatáskörben eljár a kéményseprő-ipari tevékenységgel, valamint a létesítményi tűzoltóságokkal kapcsolatos és a tűzvizsgálati eljárásokban. Az iparbiztonsági szakterület végzi a veszélyes szállítmányok felügyeletét, a nukleárisbaleset-elhárítási tevékenységet, továbbá közreműködik a veszélyes üzemi gyakorlatok ellenőrzésében, valamint külső védelmi tervezési feladatokban. Ellátja az iparbiztonsági operatív, különösen a veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleseti események kezelésével és a kritikus infrastruktúrák védelmével, továbbá a katasztrófavédelmi mobil laboratóriumok és a sugárfelderítő egységek működtetésével összefüggő feladatokat.

A hatósági-iparbiztonsági feladatellátás fókuszra továbbra is a kockázatok csökkentése, a beavatkozások feltételeinek biztosítása, az ellenállóképesség és a reagálóképesség fejlesztése az emberi élet védelme érdekében.

A 2025. ÉV FŐBB SZAKMAI CÉLKITŰZÉSEI

- A kor kihívásainak megfelelően tovább fejlesztjük a hivatásos tűzoltók elméleti és gyakorlati felkészültségét.
- Tovább erősítjük a vármegyénk mentő tűzvédelmében szerepet vállaló ÖTE-k szakmai feladatellátását, valamint fokozzuk az ÖMSZ-ek gyakorlatoztatását, mentési képességeinek, technikai eszközeinek fejlesztését, az önkéntes mozgalom erősítését.
- A lakosság biztonságának növelése érdekében folytatjuk a tüzesetek – különösen a lakástüzek és a szabadtéri tüzesetek -, valamint a szén-monoxid mérgezések megelőzését célzó, főként a lakosság veszélyeztetettebb rétegeire koncentrált tájékoztatási tevékenységünket.
- Tovább emeljük a katasztrófavédelem ügyeleti és műveletirányítási rendszerében az eseménykezelés szintjét, annak részletes vizsgálatával.
- A műveletirányítók szaktudását, intézkedő képességét tovább fejlesztjük gyakorlatokkal, továbbképzésekkel, kiemelt figyelmet fordítva a tervszerűsége, a feladatok delegálására, a kiadott feladatok végrehajtásának ellenőrzésére.
- Folytatjuk a védelmi és biztonsági igazgatási rendszerben a védelmi igazgatási szervek katasztrófavédelmi felkészítését.
- A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény és a kapcsolódó jogszabályok alapján lefolytatjuk a kritikus szervezetek és kritikus infrastruktúrák kijelölésére irányuló eljárásokat. Az üzemeltetők és a társhatóságok részére gondoskodunk az új szabályozás ismertetéséről.
- Erősítjük a katasztrófavédelem megelőzést célzó kommunikációját, emellett hangsúlyosabbá tesszük a szervezet közösségi-média jelenlétét, valamint ezzel egyidejűleg a hagyományos módszerek alkalmazásával a megelőzést célzó üzeneteket eljuttatjuk az internetet nem használó emberekhez is. A megelőzést célzó kommunikáció mellett erősítjük az emberek különböző helyzetekben történő megfelelő reakciós képességeit.

Összességében stabil, kiegyensúlyozott működéssel járunk hozzá Nógrád vármegye általános, és speciális biztonsági kihívásainak színvonalas kezeléséhez.

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36200/11-3/2025.ált.